

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS

Prenumerata Metams:
Amerikoje \$3.00
Pietų Amerikoje 3.50
Kanadoje 3.50

Pusmetis Metas:
Amerikoje \$1.50
Pietų Amerikoje 1.75
Kanadoje 1.75

Apskaičiuojami kiti įrašai.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuoti:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States

**THE BEST ADVERTISING
MEDIUM**

Advertising Rates
on Application

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 15.

Keleivio Telefonas:
SO 8-3071

SO. BOSTON, BALANDŽIO-APRIL 13 D., 1949 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Atskiro Numerio
Kaina 7 centai

44 METAI

Liberalai ir Unijos Reikalauja Pravest Prezidento Programą

Liberalai ir Unijų Vadai Posėdyje Chicagoje — Smerkia Reakcinių Demokratų ir Republikonų Koaliciją — Remia Atlanto Paktą — Reikalauja Įvykdyti Rinkiminius Pažadus.

Chicagoje tris dienas posėdyje kairiųjų demokratų organizacija Americans for Democratic Action, (ADA), kuri jungia daug pažangiųjų demokratų ir unijų vadų.

Liberaliniai demokratai pasisakė griežtai už pravedimą "fair deal" programos ir pasmerkė republikonų ir kai kurių reakcinių demokratų koaliciją, kuri trukdo pravesti krašto gyventojams naudingus įstatymus.

Amerikos Darbo Federacijos pirmininkas, Wm. Green, sakė, kad kongrese veikia pati neįlemta koalicija, kuri trukdė ir mirusiam prezidentui F. D. Rooseveltui pravesti jo siūlomus pažangius įstatymus.

Americans for Democratic Action sako, kad jie savo organizacijoje jungia 30,000 narių. Jų suvažiavime Chicagoje dalyvavo 600 delegatų. Baigdami suvažiavimą jie priėmė nutarimus, kuriuose reikalauja:

Išleisti civilių teisių įstatymą; Pertvarkyti senatą, kad diskusijos jame galima būtų uždaryti paprasta dauguma balsų; Panaikinti atstovų rūmų "neamerikinės veiklos komisiją"; Uždrausti rekordavimus telefonų pasikalbėjimui.

ADA reikalauja išplėsti federalinę pagalbą mokykloms, namų statyboms, socialiniam draudimui ir reikalauja įvesti priverstiną draudimą ligoje; Siūlo priimti įstatymą apie minimalinį uždarbį 75c. į valandą; Reikalauja, kad federalinė valdžia imtų reguliuoti upes, pagal Tennessee Valley Authority pavyzdį; Reikalauja atšaukti Taft-Hartley įstatymą.

ADA plačiai pasisako ir dėl užsienio politikos ir remia prezidento Trumano pasiūlymus.

Americans for Democratic Action jungia savo eilėse daug unijistų ir unijų vadų, kad per tą organizaciją darbininkai turėtų įtaką politiniam veikimui. Dėl tos priežasties liberalinių demokratų pasisakymai turi darbininkų organizacijų pritarimą.

TUKSTANČIAI DP DEMONSTRAVO MIUNCHENE

Verbų sekmadienį apie 10,000 išvietintųjų žmonių suruošė demonstraciją Miunchene prieš Sovietų Rusiją. Demonstrantai žygiavo gatvėmis ir norėjo įsiveržti į sovietų misijos namą, bet amerikiečių kariška policija juos sulaukė. Demonstrantų tarpe daugiausiai buvo ukrainiečių, kazokų ir kitų tautybių išvietintųjų žmonių. Kariška policija kelis žmones sužeidė demonstrantus bevaikydama.

Maskvos Valdovai Suskaldė Pasaulį

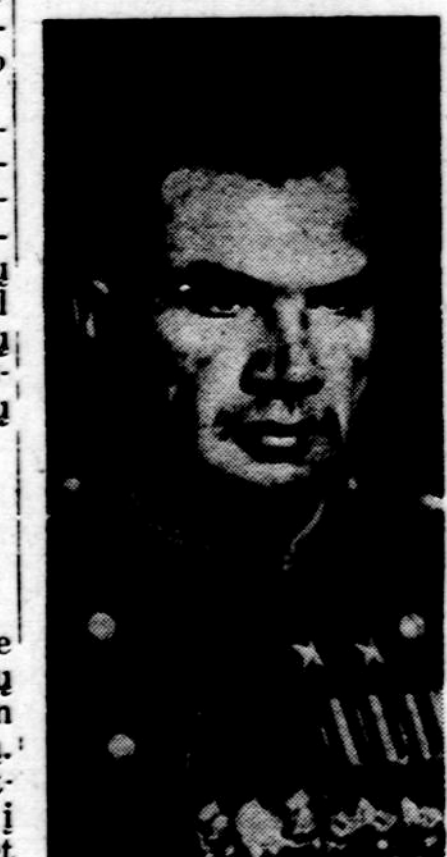
Anglijos ministrų pirmininkas Clement Attlee, kalbėdamas Glasgow'e Anglijos darbiečių susirinkime sakė, kad "atsakomybė už pasaulio pasidalijimą į dvi dalis krenta išimtinai ant Kremliaus valdovų". Jis sakė, kad Rusijoj "nėra asmens laisvės; ten viešpatauja visagali ir viską pajungianti policija; ten nėra laisvų rinkimų, tiksliai vienas valdžios partijos kandidatų sąrašas yra išstatomas balsuoti; ten nėra žodžio laisvės ir dargi nėra minties laisvės".

C. Attlee pasisakė griežtai už Atlanto sutartį, kaip vienintelę taikos apsaugą nuo Maskvos imperializmo.

Vakarai Sutarė Dėl Vokietijos

Praeitą savaitę Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrai Washingtone susitarė dėl vakarinės Vokietijos tvarkymo ir paskelbė, kad jie atstatys federuotą Vokietiją ir jai, bei jos autonomiškoms dalims paliks pilną teisę leisti įstatymus ir tvarkytis, kaip jos nori. Kariškos okupacinės valdžios bus panaikintos. Aliantai pasiūliau sau teisę prižiūrėti Vokietijos centro ir vietos valdžias, o aliantų okupacinės armijos Vokietijoje bus tik ta saugumo sumetimais ir vietos reikalų tvarkymą nebesikiš. Ruhr'o sritis bus internacionalinėje priežiūroje. Vokietija įsijungs pilnatiesio nario teisėmis į Marshallo planą.

GEN. ČUIKOVAS

Maskvos radio pranešė, kad šitas generolas, Vasilij I. Čuikov, paskirtas vadovauti sovietų armijai Vokietijoje. Ten jis pavaduoja karišką policiją kelis žmones sužeidė demonstrantus bevaikydama.

SENATORIAI TARIASI APIE DRAUDIMĄ LIGOJ

Senato darbo ir gerbuojo komisijos nariai (iš kairės į dešinę) Elbert D. Thomas, Mathew Neely, Claude Pepper ir James Murray atvyksta pas prezidentą Trumaną tartis apie dabar svarstomą įstatymą, įvesti Amerikoje priverstiną draudimą ligoje, arba ligonių kasas. Dėl šito įstatymo senatė ir krašte eina gyvos diskusijos. Prezidentas Trumanas sakė, kad tas įstatymas yra vienas iš pagrindinių "fair deal" įstatymų.

Išprievartavo 80 Nuosimčių Moterų

Kunigas James J. Raile, buvęs popiežiaus atstovas Vengrijoje ir kardinolo Mindszentvy patikėtinis, kalbėdamas Bostone sakė, kad Rusijos armija, kada ji "išvadavo" Vengriją 1945 metais, pasižymėjo baisiais savivaliavimais ir plėšimais. Jis sakė, kad 80 nuosimčių jaunų moterų Vengrijoje buvo rusų išprievartautos, o jei vyrai ar tėvai bandė moteris ginti, jie buvo žudomi.

Apie kardinolo Mindszentvy tardymą tas kunigas sakė, kad jis buvo "tardomas be pertraukos 82 valandas, per visą tą laiką kardinolas turėjo staciąs stovėti", o jo budeliai jį apklausinėjo.

Atlanto Valstybės Prašo Pagalbos

Aštuonios Atlanto pakta pasirašiusios valstybės kreipėsi į Ameriką su prašymu padėti joms apsiginkluoti, kad jos galėtų išpildyti savo pasizadėjimus pagal tą paketą ir būtų pasiruošusios ginti nuo gresiančio rusiško imperializmo.

Amerikos vyriausybė pilnai pritaria tam prašymui ir vėliau kreipis į kongresą, kad Europos valstybės apsiginkluoti būtų paskirti pinigai. Spėjama, kad kariško "lend-lease" pavedė mui pirmąsias metais reikės virš vieno biliono dolerių.

Europos valstybių atstovai prašė armijos sekretorių Kenneth C. Royall, kad jis dabartiniu laiku pasiųstų daugiau Amerikos kariuomenės į Europą, nes yra pavojaus, kad rusai gali pradėti puolimą, kol jie Europoje dar yra stipresni.

Linkime Musų Skaitytojams, Bendradarbiams, Platintojams ir Visiems Remėjams Linksmų Pavasario Švenčių.

"Keleivio" Štabas.

Sprogo Bažnyčia Šeši Žuvo

Verbų sekmadienį Marione, S. D., mieste sprogo šv. Marijos katalikų bažnyčia. Išsprogo bažnyčios apačioje krosnis ir nuo sprogo mo bažnyčios stogas susmuko. Sprogimas įvyko 9 valandą ryto, kada bažnyčia buvo pilna žmonių. Šeši žmonės žuvo, o daugiau kaip 30 žmonių buvo sunkiai sužeisti. Sprogimas įvyko laike mišių. Dėl kokios priežasties bažnyčios šildymo krosnis sprogo, dar nėra nustatyta.

Kinijos Pajungimas Pavojus Amerikai

Kongresmonas Hale iš Maine valstijos sakė, kad užleidimas Kinijos bolševikams sudarytų milžinišką pavojų Amerikos saugumui. Kinijos komunistų vadas Mao Tse-Tung balandžio 4 d. sakė, kad komunistinė Kinija kariaus šalia Sovietų Rusijos prieš Atlanto Sąjungos šalis. O tai reiškia, kad karo atveju Sovietų Rusija turės naują sąjungininką Azijoje.

Tas kongresmonas sakė, kad Kinijos pralaimėjimai yra pasekmė klaidingos Amerikos politikos tame krašte, pradedant 1945 metais.

GROMYKO VĖL SAKO SAVO "VETO"

Sovietų Rusijos atstovas Jungtinėse Tautose, A. Gromyko, praeitą savaitę jau pagimdė naują "veto". Jis pareiškė, kad Rusija nesutinka priimti į Jungtinių Tautų organizaciją Korėjos respublikos. Rusams nepatinka Korėjos valdžia, o todėl Gromyko "vetuoja".

Tito Tyčiojasi iš Maskvos Dėdžių

Jugoslavijos diktatorius Tito, kalbėdamas "Laudies Fronto" kongrese šeštadienį, sakė, kad tik jis yra geras "marksistas ir leninistas". O visi kiti bolševikai yra nukrypę nuo tikrojo leninizmo kelio. Tito dar sakė, kad tarpe komunistų vadų iš "Kominformo" šalių daug yra "imperialistinių snipų", kurie tarnauja Vakarams.

Pats Tito sakė, kad jokie "užbaidymai iš Vakarų ar Rytų negali mus nukreipti nuo mūsų principų, kaip ištikimų marksizmo - leninizmo pasekėjų". Tą pasakęs, Tito žadėjo varyti gyvesnę prekybą su Vakarų kraštais, nes su Maskvos satelitais biznis visai sustojė.

Lawrence Miestas Prašo Pagalbos

Kongresmonas Thomas J. Lane iš Lawrence, Mass., pasiuntė telegramą prezidentui Trumanui, kurioje sakė, kad Lawrence žmonės gyvena depresijos laiką ir miestas jokių būdu negali pakelti bedarbės naštos, kuri gula ant jo dabartiniu laiku. Lawrence 84,000 gyventojų kenčia nuo dirbtuvių užsidarymo, ypač nedirba vilnų pramonė, kurioje 16,000 darbininkų yra bedarbiai. Tas kongresmonas prašo, kad federalinė valdžia tuoj pat padėtų Lawrence miestui finansiškai ir parupintų miesto dirbtuvių užsakymų, kad darbininkai vėl galėtų grįžti prie darbo.

MAZOJI KATHY FISCUS ŽUVO

San Marino, Calif., įvyko šurpi nelaimė. Mažutė, trijų metų mergaitė, Kathy Fiscus, įkrito į vieną seną, senai nebenaudojamą šulinį ir tik po 52 valandų sunkaus darbo mergaitė buvo iškelta iš to šulinio, bet jau nebe gyva. Mergaitės gelbėjimas iš šulinio sukėlė didelį susidomėjimą visame krašte ir visi laikraščiai apie jos gelbėjimą plačiai rašė.

Kongresas Duoda Marshallo Planui \$5,380,000,000

Senatas Nubalsavo Skirti Pagalbą Europai — Atstovų Rumai Baigia Svarstyti Pagalbą — Izoliacininkai ir Farmerių Blokas Siūlo Išvėžti į Europą Farmų Perteklius.

Lenkijoj Vėl Valomi Komunistai

Lenkijos komunistų partijos prasideda naujas "valymas". Ši karta į opoziciją pateko Maskvai visą laiką ištikimas Lenkijos ūkio tvarkytojas Hilary Mine, kurs vadovavo Lenkijos ekonominiam gyvenimui.

H. Mine, sako, neįtikėjo Maskvai todėl, kad neužtenkamai greitai varo Lenkijos valstiečius į kolchozus... Pats Mine dar visai neseniai padėjo Maskvai likviduoti Lenkijos kompartijos sekretorių W. Gomulką, o dabar prieina ir jo eilė. Jis jo vietą Maskva yra numačiusi pastatyti dar ištikimesnį savo agentą E. Syr.

Kodėl Izraelis Lai- mėjo Karą

Transjordanijos legiono vadas, generolas Glubb "paša" sako, kad Izraelis laimėjo Palestinoje ne dėl to, kad jis geriau kariavo už arabus, bet tik dėl to, kad Amerika padėjo žydams. Jis sako, kad visi modernieji žydų ginklai, orlaiviai ir 35 Sherman tankai, buvo atgabenti Izraeliui po paskelbimo taikos paliaubų, kada arabai ne iš kur negavo nė vienos kulipkos. Statymas ginklų žydams buvo aiškus lauzymas Jungtinių Tautų patvarkymo, bet to niekas nebuvo ir todėl žydai galėjo įsistiprinti Palestinoje.

Aukštas vokiečių diplomatas, baronas von Weizsaecker ir kiti keturi aukšti hitleriniai diplomatai buvo teisiama aliantų karo teisme ir buvo atrasti kalti padėję hitleriniam režimui paruošti agresijos karą.

BARA C. I. O.

Harry Bridges, laivų krovejų unijos pirmininkas ir žinomas bolševikiškas bendrakeleivis, sako prakalbą savo unijos suvažiavime Los Angeles mieste ir patenkintas mosikuoja ranka, kai klausytojai jam plojo. H. Bridges sako, kad C. I. O. vadai neturi teisės valyti unijas nuo bolševikuojančių tipų ir Maskvos agentų.

Kongresas šį antradienį baigia svarstyti skyrimą pagalbos Europai pagal Marshallo planą. Senatas praėjus savaitės gale nubalsavo 70 balsais prieš 7 skirti Europos atstatymui \$5,580,000,000, o dabar atstovų rumai svarsto tą patį klausimą ir neabejojama, kad dauguma kongresmonų priims tą programą. Atstovų rumai pagalbą sumažino 200 milijonų dolerių.

Prieš Marshall plano pagalbą kongrese griežtai pasisakė izoliacininkai ir reakcininkai, o fermerių blokas atstovų rumuose siūlo išvėžti į Europą pagal Marshall planą visus valdžios iš fermerių supirktus maisto ir javų perteklius, kad tuo būdu pakeltų žemės ūkio produktų kainas. Tie fermerių atstovai iš Marshall plano norėjo padaryti pagalbą Amerikos fermeriams, o ne pagalbą Europos ūkiui atstatyti.

Šią savaitę prezidentas įteikia senatui Atlanto Sąjungos sutartį patvirtinti. Ginciai dėl Atlanto Sąjungos ir dėl pinigų skyrimo Europos kraštams apginkluoti parodys, kiek stiprus Amerikoje dar yra izoliacininkai, su kuriais dabar uoliai bendradarbiauja visokie Maskvos pakalikai ir bolševikai.

Kraštui Ginti \$15,909,116,000

Atstovų rūmų pinigų skyrimo komisija nubalsavo paskirti krašto gynimo reikalingams ateinantiems metams 15 bilionų ir 909 milijonų dolerių. Tai yra \$600 milijonų daugiau pinigų, negu prezidentas Trumanas prašė iš kongreso krašto gynimo reikalingams. Atstovų rūmų komisija ypač padidino išlaidas karo aviacijai, o armijai ir karo laivynui lėšos buvo truputiškai sumažintos.

Tos komisijos nutarimą dar turės patvirtinti visas kongresas, o paskui dėlto turės pasisakyti ir senatas.

RENKA PARASUS PRIEŠ ATLANTO PAKTĄ

Trys šimtai žymių amerikiečių pasiuntė prezidentui Trumanui ir kongresui protestą prieš Atlanto pakta ir reikalauja, kad kongresas atmetų tą sutartį. Jie sako, kad Atlanto pakta "suskaldo pasaulį galutinai į dvi dalis", "sulaikys Europos atstatymą", "pradeda neišvengiamas ginklavimosi lenktynes".

Skaiciuje trijų šimtų pasirašiusių yra žymių pacifistų, kunigų ir žmonių, kurie "rėmė" neseniai įvykusį bolševikuojančių kultūrininkų konferenciją New Yorke.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRAŠO

Kas Girdėt Chicagoje

Zmonės Nagrinėja Atskaitas

Kai Chicagoj šiemet įvyko Vasario Sešioliktosios minėjimas, tai besirenkančiai publikai buvo dalijama praėjusių metų tos dienos minėjimo atskaita. Toje atskaitoje buvo parodyta, kas ir kiek aukėjo. Buvo paduotos asmenų ir draugijų aukos.

Kovo 12 d. "Naujienose" pasirodė panaši šių metų Vasario Sešioliktosios minėjimo atskaita.

Zmonės, kurie seka mūsų visuomeninę darbuotę, lyginant pernykščią atskaitą su šiemetine. Zmonės džiaugėsi, kad šių metų aukos žymiai viršijo pernykščias. Pernai iš viso aukų buvo \$2,303.60, o šiemet net \$5,038.66. Reiškia šių metų aukos daugiau, negu dvigubai didesnės.

Tai dar ne visa indomybė ir svarba.

Zmonės žino, kad lietuvių Romos katalikų kunigai ir jų giliai nuolatiai deklaruoja, buk stambiausias aukas deda ir daugiausia jų sudeda katalikai. Laisvamaniai, bedieviai ir visokie bepoteriai tik su smulkmenomis tepasirodė. Bet minėtos atskaitos parodo, kad faktiškai yra kaip sykis atbulai. Geriausiai katalikai, žinoma, reikia skaityti kunigus. Pernai, kaip atskaitos rodo, su aukomis kunigai pasirodė šitaip: kunigas I. Albavičius \$10, kunigas J. Prunskis \$5, Marijonų Kongregacija \$5. Šių metų atskaitoje nei vieno kunigo. Na, o jų Chicagoj ir apylinkėse yra virš pusės šimto.

Toliau. Zmonės, atskaitas studijuo d a m i., pastebėjo, kad ir pernai ir šiemet ne katalikiškos - liberališkos draugijos nepalyginamai geriau pasirodė, negu katalikiškosios. Šiemet liberališkų draugijų aukos sudarė virš \$1,400.00. O katalikiškų organizacijų aukos sudarė tik \$53.00.

Kunigai su savo giliais su tokiu pasirodymu pastato save prie gedos stulpo.

Čia kunigai ir jų giliai gali sukoti ir sakyti, kad prie liberališkų draugijų priklauso ir katalikai. Bet toks pasiteisinimas, tai tik varlės šokimas prieš dalį. Kur grynai katalikiškosios dr-jos? Kur jų parapijos su aukomis? Kur katalikiškosios šv. Kazimiero kapinės? Tautinės kapinės ir pernai ir šiemet pasirodė su \$25.00. Šv. Kazimiero kapinės ir pernai ir šiemet nei cento.

"Kel." Skaitytojas

Mirė Antanas Zymontas

Balandžio 2 d. šv. Kryžiaus ligoninėj Chicagoje mirė Antanas Zymontas, "Naujienų" ilgametis direktorius ir bendradarbis. Velionis buvo žinomas lietuvių rašytojos Julijos Zymontienės-Zemaitės sunus. Jis buvo gimęs 1885 metais Ušėnuose, Užvenčio parapijoje, Zemaitijoje. I Ameriką jis atvyko 1904 metais, budamas 19 metų amžiaus ir čia visą laiką dirbo lietuviškojo spaudoj. Kurį laiką velionis ir pats leido laikraštį "Gyvenimas", o per ilgus metus nuolat dirbo "Naujienose" ir jo juse įvairias pareigas. Velionis buvo LSS organizacijos narys ir seniau veiklus organizacijos darbuotojas. Palaidotas jis balandžio 6 d. Lietuvių Tautiškoje Kapinėse.

Mūsų Zinios

Politinių žinių pas mus neperdaugiausiai, o daugiau kalbame ir idomaujamės kultūriniais įvykiais.

Chicago scenoje turėjome eilę mūsų artistų gražių pasirodymų. Vienas toks puikus pasirodymas buvo "Naujienų" 35 metų minėjimo koncertas, kuris sutraukė pilnutėlę Sokol svetainės publikos.

Balandžio 3 d. lietuvių choras "Pirmyn" toje pat Sokol svetainėje statė "Cukrinį kareivį", Oscar Strauss operetę. Choras, vadovųbė C. Steponavičiaus, ir solistai, Ona Stephens, Vanda Zabello, Eleanor Juška, Al. Brazis, J. Avelis, Jonas Romanas ir Jonas Dambas, pasirodė labai gražiai ir pilniausiai patenkino publiką. Publikos buvo daug, o po vaidinimo publika dar vaišinosi, šnekučiavo ir kai kurie šoko.

Bet reikia pasakyti, kad dabar mes jau nebebegstame "naktinėti", kaip seniau budavo. Vakaras ir žmonės jau traukia namų link. Sako - ryt darbo diena, reikės keltis. Rodos ir seniau budavo "ryt darbo diena", bet seniau tokie subuvimai užsitedavo iki vėlumos.

J. J. P.

NEW YORK, N. Y.

New Yorko ir apylinkių lietuviai,

Jūsų pareiga yra dalyvauti lojalumo parade, kuris įvyks balandžio 30 d. 5-ję ave., New Yorke.

Ten mes turėsime geriausią progą išreikšti savo lojalumą Jungt. Amerikos Valstybėms ir lietuvių pasirizimą siekti mūsų tautos

LAISVI PO KALĖJIMO BAUSMĖS

Mūsų aktoriai, Lila Leed (kairėje), ir Robert Mitchum nutraukti po išėjimo iš kalėjimo, kur jie abu sėdėjo už vartojimą draudžiamų narkotikų.

išlaisvinimo iš bolševizmo, gal apvaikščiojamą savaitę.

Koresp.

PHILADELPHIA, PA.

Bedarbių Tarpe

Mūsų miestas įvairus ir margas. Ofisai užsikimšę bedarbiais, bet kad neatrodytų jų daug, tai paklausė ko tau reikia ir eik sau toliau. Taip žmonės ir eina, kaip vilnys ant upės. Gali vaikščioti per dieną, visur samdytojai gieda tą pačią giesmę, kad jie vis dar leidžia darbininkus iš darbo, o naujų neima. Tai toki padėtis mūsų didmiestyje ir nėra skirtumo, kokią pramonės šaką beįtuntum, visur panašiai. Kas nori, tai gali tą padėti iširti ant savo kailio.

Yra ir dirbančiųjų, bet ir jų padėtis ne koki. Štai einu Broad gatve ir susitinku seną pažįstamą. Klausia mane, - ar dirbi? Sakau - ne. Tai, sako, Tamsta tur būt tinginys. Pats sakėsi dirbas penkias dienas per savaitę po 2 valandas kas dieną, o į valandą gauna \$5c. Tai per savaitę išeina 10 darbo valandų ir 8 su puse dolerių uždarbio! Tai ir gyvenk. Kadangi tas žmogus nėra melagis ir man yra tekę kai kuriose epose su juo dirbti, tai atrodo ne koki padėtis. O taip yra daugelyje šapų, sakė tas mano prietelis. Tai jau mano samdytojas, pamaniau sau, yra geresnis, jis uždarė šapą visai ir paleido mus pasi-vaikščioti gatvėmis.

Liet. Tremtinių Draugija

WORCESTER, MASS.

Lietuviai Svečiuose Fort Devens'e

Balandžio 2 d. atidarant "armijos savaitę", Fort Devens armijos bazės viršininkas, generolas Robert W. Grow, pakvietė Worcesterio Lietuvių biznierių ir profesionalų draugijos valdybą į vaišes.

Svečiai buvo pakviesti pietų, o po pietų leitenantas A. L. McClen juos apvedžiojo po Fort Devens armijos įrengimus ir parodė naujausius mūsų armijos ginklus. Svečiai stebėjo ir pestininkų paradą, kuriame buvo demonstruojami ginklai ir mūsų kariuomenės pasirušimas.

Svečių tarpe buvo Lietuvių biznierių ir profesionalų draugijos pirmininkas Vytautas Skrinška su žmona, draugijos vice-pirm. Jonas Bačinskas su žmona, sekretorė Mrs. Frank Tagman su savo vyru, kurs yra ir draugijos direktorius, ir dar dalyvavo draugijos direktorius Motiejus Civinskas su žmona.

Generolo R. W. Grow svečiai grįžo iš iškilmingų pietų ir kariško parado gana vėlokai. Neseniai Fort Devens viršininkas, gen. R. W. Grow, buvo lietuvių svečias, o dabar jis pakvietė lietuvių pas save ir parinko laiką lietuviams pagerbti visos mūsų armijos iškilm-

IDEAL PHARMACY

29 Kelly Sq.,
Worcester, Mass.

LINKSMŲ VELYKŲ SVENČIŲ
VISIEMS TAUTIEČIAMS LIETUVIAMS NUO
VYTAUTO SKRINSKO

Pirmininkas Worcesterio Lietuvių
Biznierių ir Profesionalų Sąjungos,
Pirmininkas Worcesterio Lietuvių Ukeų Klubas.

V. G. SKRINSKA, B. S.,
Reg. Savininkas

ležinės uždangos. Taip ir nematėme jų.

Mano prietelius man sakė, kad mes čia valstijoje turime vieną tikrai gerą žmogų, tai mūsų gubernatorių. Sako, jis milijonus leidžia purauzių didinimui, tai, girdi, ir mes turėsime vietą kur prisiglausti ir kojas užversiti. Sako, pasakyk, ką tu manai apie visą tą padėtį?

Šiuo tarpu tikrai nebuvo kas pasakyti.

J. Rutkauskas

MYSTIC, CONN.

Mirė Pranas Svidžiūnas

Kovo 22 d. čia mirė senas "Keleivio" skaitytojas Pranas Svidžiūnas. Velionis buvo gimęs 1876 metais Lietuvoje ir į šią šalį atvyko 1908 metais. Čia velionis per 20 metų dirbo, kaip fairmonas Wilcox Fertilizer kompanijoje, o vėliau per 20 metų dirbo Lathrop Engine kompanijoje.

Velionis paliko liudėsyje žmoną Oną Pociūtę Svidžiūniene, du sunus, keturias dukteris ir aštuonis anukus. Per visą laiką Amerikoje velionis skaitė "Keleivį" ir labai jį mėgo. Palaidotas Elm Grove kapinėse. Tebunie jam lengva Amerikos žemėlė.

Kor.

BANGOR, ME.

Mirė Jonas Milašius

Po ilgos ir sunkios vėžio ligos balandžio 1 d. Maine General Hospital'e mirė senas "Keleivio" skaitytojas, Jonas Milašius-Milso. Jis gyveno Brewer, Me. Palaidotas jis katalikų kapinėse be bažnytinį apeigų balandžio 4 d.

Velionis iš Lietuvos paeio iš Ylakių miestelio, Zemaitijoje. Giminių velionis Amerikoje nepaliko, kadaise čia turėjo brolių Jurgį, bet brolis grįžo Lietuvon ir ten mirė.

Velionis buvo linksmaus ir malonaus budo, jis mėgo muziką ir turėjo daug draugų apie Bostoną. Tebunie jam lengva žemėlė ant jo kapo.

Charles Mitkus

LIETUVOS KONSULATO IESKOMI ASMENYS

Ajutytė - Šleivienė Dorothy.

Aleknavičius Juozas ir Vincas iš Suolų km., Semeliškių v.

Andriusaitytės Marija ir Ona iš Jakubaičių km., Raseinių ap.

Balašis Antanas iš Svedasų val.

Bernotas Julius iš Kalmės v., Raseinių ap.

Binkevičius Feliksas ir jo žmonos Petkevičiūtės Benediktos, kurie gyveno Vilniuje, gimėnės ir pažįstami prašomi atsilipti.

Bliejus Juozas, Pranas ir Vincas iš Peliūnų km., Semeliškių val.

Bložys Antanas iš Šuopaičių-Koriškių km., išvyko iš Griskabudžio kaimo.

Dailidaitė S. Marijona ir Stepanija iš Sakalupio dvaro, Kybartų val.

Daniel Alexander Gustav iš Pauliškių km., Gruzdžių val, ir duklė Olga, gyv. Philadelphiaje.

Danel Edmund iš Lietuvos gyv. Philadelphiaje.

Dedėlė Mataušas gyv. Detroite, dirbo plaukų kirpykloje.

Gaidamavičiūtė Domicelė iš Vyžuonių.

Jakštys Pranas iš Vyžuonių.

Kauneckaitė Marytė iš Paštuonio km., Šimkaičių val.

Kaunelytė Sabina.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilipti į:

Consulate General of Lithuania

41 West 82nd Street

New York 24, N. Y.

Floridos Everglades

Floridoje yra garsios balos vadinamos "Everglades". Tai yra visiškai lygi žemė, kurios dirva ir podirvis yra durpėti. Kada daug lija, durpėta žemė prigeria vandens ir daugiau jo nebesusigeria į žemę, o vanduo visiškai lygioje žemėje neturi kur nubėgti ir gaunasi milžiniškos platybės balų, kuriose tyvulioja vanduo.

O kada pasitaiko ilgesni laikai sausas oras, tada žemė išdžiūsta, durpės žemės paviršiuje užsidega ir balos dega ištisas savaites, kol lietus jas užgesina.

Lygioje žemėje vanduo neturi kur nubėgti, o Everglades upėse ir upeliuose vanduo bėga taip lėtai, kad kartais atrodo, jog jis vietoje stovi. Tose upėse pasitai-ko, kad vanduo vieną kartą bėga į vieną pusę, o paskui jis ir vėl bėga į priešingą pusę. Kada prilija daug vandens, tai Everglades balose yra didžiuliai potvniai, vanduo tada persimetą į apgyventas ir dirbamas žemes ir pridaro žmonėms didelių nuostolių. Prieš porą metų, 1947 metais, dideli potvniai pridarė Floridos gyven- tojams nuo 59 iki 100 milijonų dolerių nuostolių. Ir vis dėlto, kad vanduo neturi kur nubėgti.

Floridoje iškrenta daug lietaus. Pietinė Florida, kurioje yra tos garsiosios balos, per metus gauna apie penkias pėdas lietaus. Bet lija ten beveik išimtinai vasaros mėnesiais, o žiemos mėnesiai yra sausi. Pasitai-ko, kad kai kuriais metais iškrenta daug daugiau lietaus, negu paprastai. Tada potvniai naikina dirbama žemę. O kada žiemos yra itin sausas, tada gaisrai naikina dirvožemį. 1947 metais, kada daug lijo, Floridos pietinėje dalyje, apie Okeechobee ežerą susidarė milžiniškas 15,000 ketvirtinių mylių ežeras, kuris tęsėsi į pietinį Floridos galą. Tada pasirodė, kad visi jau iškastieji kanalai ir visa apsauga nuo potvinių yra visai neužtenkami.

Zemės nusausinimas kanalais pasirodė ne tikrai neužtenkamas, bet sausu laikotarpiu dargi kenksmin-gas, nes, nuleidus vandenį kanalais, dirva sausame sezone išdžiūsta ir kyla gaisrai.

Pirmieji nusausinimo darbai Floridoje plačių užsi-mojimu buvo pradėti 1907 metais ir iki 1925-26 metų, kada Floridoje siautė garsusis "boom" ar žemės kainų iškylinimas, jau buvo iškasta

apie 435 mylios didesnių ir mažesnių kanalų. Po 1923 ir 1928 metų didžiųjų potvinių Floridoj žemės nusausinimą ten išikišo federalinė valdžia ir pastatė apie Okeechobee ežero pietinę dalį 68 mylių pylimą, kad neleidus vandeniui iš ežero užlieti Floridos pietinę dalį. Bet 1947 metais parodė, kad ir to neužtenka.

Sako, kad i Floridos balų nusausinimą jau esą sudėta ne mažiau, kaip 50 milijonų dolerių, bet gyventojai ten visvien nėra dar saugūs nuo potvinių ir sausrų. Todėl po 1947 metų nelaimių, Floridos miestų ir valstijos valdžios šaukėsi federalinės valdžios pagalbos.

Armijos inžinieriai ir kiti žemės nusausinimo darbų ekspertai vėl pradėjo tyrinėti Everglades nusausinimo reikalą ir priėjo išvados, kad visų tų balų nebus galima nusausinti. Jei jas ir būtų galima nusausinti, tai naudos iš to visvien nebūtų daug, nes tada bendras vandens lygis pietinėj Floridoj rasidarytų žemesnis ir pakraščiu miestai turėtų gerti surų jurų vandenį, nes nukritus vandens lygiui sausumoje, jurų vandens spaudimas užterštų pajurių miestų vandenį, kaip tai jau atsitiko porą kartų per sausras.

Ekspertai pasiūlė ir valdžia jau priėmė tokį planą Everglades platybės nusausinimui. Bus nusausinamos ne visos balos, bet tik tai dalis jų. Maždaug 600,000 akierių žemės bus nusausin-ta iš bendro balų ploto apie penkis milijonus akierių. Likusiuose, nenusausintuose plotuose bus padaryti vandens rezervuarai, kad ir sausrų metais žemė būtų drėgna ir neiškeptų. Toks planas išlaikys gana aukštą vandens lygį Everglades platybėse ir nusausintoms vietoms užtikrins apsaugą nuo potvinių, o pajurių miestams užtikrins gėlį (nesurų) geriamąjį vandenį.

Didieji nusausinimo darbai Floridoje tęsis per 15 metų ir kainuos virš 200 milijonų dolerių. Kongresas tam planui pritarė ir paskyrė 70 milijonų tu planų vykdyimui, o darbai pradėti jau leido valdžiai išleisti 16 milijonų dolerių.

Didžiosios balos Floridoj, garsiosios Everglades, neišnyks. Bet iš tų balų bus atimtas didelis kašnis žemės, kuri bus naudojama žemės ukyje ir miestų plėtimui.

P. M.

BONNIE BEE

Super Food Market, Inc.

1803 MAIN ST., MELROSE PARK, ILL.

Parduodam visokius valgomus daiktus tinkamomis kainomis. Patarnavimas mandagus ir teisingas.

Mūsų kepykla kepa visokias duonas, pyragus ir pyragaičius vestuvėms ir kitokiems pokiliams.

Jūsų pasirinkimui \$250,000 vertės produktų.

Didžiausia Lietuviška Maisto Istaiga
Chicago Apylinkėj,

JOHN GUSTAINIS, Prop.

LAIKAS UZSISAKYTI

KELEIVIO KALENDORIŲ

1949 METAMS

Jau 37 metai, kaip "Keleivis" kasmet leidžia puikų kalendorių. 1949 metų kalendorius jau atspausdintas ir siuntinėjamas. Laikas jį užsisakyti. Kaina 50 centų.

Keleivio kalendoriuje yra įdėta daug skaitymų, eilių, svarbių informacijų, adresų, patarimų, yra sudėti apvaliems metams tautiški vardai ir šventės, parduodamas saulės užtekejimas ir nusileidimas per apvalius metus.

Užsakymus su pinigais prašome siųsti šiuo adresu

KELEIVIS

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Sveikas gyvas, ponas Maikie!
—Gera diena, tėve, kas tau užėjo, kad pradėjai „ponavotis“?
—Maikie, aš buvau ponstvos mite, ten ir išmokau viežlybai šnekti. Tame mite, vaiki, nebuvo nė vieno prasioko, ale buvo tik ponai, ponios, panelės, ponitės ir panašūs poniški savizrolai.
—Tai ar dabar tėvas pradėsi visus žmones vadinti ponais ir ponionėmis?
—Well, Maikie, aš dar su tavim pasirodavosi.
—O gal, tėve, nori, kad ir aš tave vadinau „ponas tėve“?
—Vedlug mano supratimo, vaiki, kaip pavadinsi, bile nepagadinsi. O jei tu nori mane „ponavoti“, tai pirma man užfundyk naują sermėgą, gerai nusainytus batus, naują kapeliuša su povo plunksna ir ilgą cigarą, kokį pats Čarškalas ruko, tada, Maikie, vadink ponu, ba jei tu mane dabar pradėsi ponavoti, tai man tas pavožojimas tiks, kaip šuniui botagas.
—O kaip tėvas pakliuvai į tų ponų susirinkimą?
—Aš, Maikie, girdeju, kad ten turi būti vienas toks ponpalaikis, katras man jau treti metai yra skalnas vieną drinką ir vis nepasistataviję atfundyti. Mislijau sau, nueisiu ir priminsiu jam viežlybai, kad skola ne rona, — neužgys.
—O ką, tėve, tu galvoji apie tuos žmones, kurie viens kitą „ponais“ vadina?
—Žinai, Maikie, mes visi, ir tu, ir aš ir visi kiti, mes visi norime būti ponais, ale visa bėda, kad nesame. Aš, Maikie, pažįstu vieną lietuvišką bulšį, katras garbina Staliną. Kada jam kas pasako „ponas“, jis šoka iki lubų ir reikia—aš ne ponas, aš draugas! Ale, Maikie, tas bulšis yra pats pasiūciausias ponas, koks tik gali būti.
—Kaip tai, tėve?
—Žinai, vaiki, ką tas bulšis padarė?
—Ne, tėve, nežinau.
—Well, Maikie, jis davė prikazą savo priešagai, kad ji neskaitytų tų gazetų, katros nepatinka tam Stalino viero „draugui“. Jis man pats saliuone išklumocijo, sako, — pasakiau savo leidei, kad neimty nė į rankas tos gazietos, kuri siulo bolševikams gerti Stalino kaktelį, o jei neklausys, sako, tai aš jai pažadėjau visas

poniukščius, katrie savo leides mučia ir neduoda gero štofo skaityti!
—Aš sutinku, tėve. Šalin visokius ponus ir ypatingai šalin tą nelemtą „ponišku mo“ dvasią, kuri iš žmogaus padaro pasiputusių kaklūtą ir mažą despotą.

—Okei, vaiki, kai jau mudu ponus nušampavom, tai aš galiu eiti dušią pastiprinti.
—Visa gera, tėve, tik ne užmiršk, kad dar gavėnia.
—Nausa, vaiki, man ir kišenė nepazvalija per daug atsigavėti.

Ar Atominiis Ginklas Bus Lemiantis?

Seni ir nauji ginklai
Kartu su žmonijos pažanga, kylancia civilizacija, tobulėjancia technika tobulėja ir karo priemonės, kare vartojami ginklai. Peržvelgę karų istoriją, pamatytume tam tikrą ginklų vystymosi dėsningumą: nuo Kai po nuodėgalio ar laukinio žmogaus kuoko iki šių dienų tanko ar lėktuvo, karo ginklai vystėsi, laipsniškai, žingsnis po žingsnio, nedarydami didelių suolių ir neįnešdami karo taktikoj ypatingų revoliucijų. Naujas ginklas, kaip ir apskritai naujanybė gyvenime, turi išsikvoti sau teises, turi save pateisinti, turi kare įrodyti savo pranašumą, tuomet tik jis gali pakeisti senus ginklus. Seni ginklai naujajį lig ir palydi, įveda į karą ir tik tuomet patys pasitraukia iš kovos lauko, užleisdami vietą naujam.

Toliau, kaip taisyklė, kiekvienam puolanciam ginklui tuoj pastatomas priešginklas — apsigynimo ginklas. Prieš kardą ir vylyčią pagamino šarvus, prieš šaukiamą ginklą — pastatė apkalus, tvirtoves; prieš tan-

kus, lėktuvus — prieštankinius, priešlėktuvinius ginklus ir t. t. Arsigynimo ginklas neleidžia naujam ginklui išeiti iš normalios vystymosi ribų, sulauko nuo revoliucinių suolių.

Pasikeitę ginklai keičia ir paties karo vedimo būdą, karo taktiką bei strategiją. Jeigu ginklas pasirodo tinkamas ir įvestinas į kariuomenės apginklavimą, tuomet turi būti išdirbta šio ginklo panaudojimo būdas. Jeigu jis be to yra dar labai reikšmingas, kare lemiantis, tai jo gamybai ir aptarnavimui turi būti atkreiptas ypatingas dėmesys, sukaupios didžiausios jėgos ir skirta daugiausia lėšų. Kuomet prieš 2-ji pasaulinį karą buvo įsitikinta, kad didėle dalimi karą nulems aviacija, tai šitam ginklui skirtas didžiausias dėmesys ir didžiausios išlaidos. Naujų ginklų reikia pasigaminti tiek, kiek reikalauja jų panaudojimo taktika. Negalima mažinti, negalima tenkintis puse ar dalimi; jeigu nustatyta, kad oro puolimams reikalingi tukstanciai lėktuvų, tai negalima ten-

kintis šimtais, nes bus rizikuojama nepasisekimu.

Praeitio karo pabaigoje pasirodė vėl naujas ginklas — atominė bomba. Jos atsiradimas atrodytų visai normalus, kaip paprastai karo patalogai, kaip rezultatas įtemptų ieškojimų, tikslu įgyti prieš priešą pirmenybę, pasiekti savo ginklų didesnę persvarą. Tačiau šio naujo ginklo veiksmingumas buvo taip didelis, taip galingas, kad nebeatrodė kaip kuklus naujoko pasirodymas, bet sudarė revoliucinį įspūdį ir jo pirmas sprogimas jau žadėjo visiskai pakeisti businio karo vaizdą. Apie atominį ginklą daug rašoma, dar daugiau kalbama ir jaudinamasi dėl businio karo padarinių, jeigu šis galingas ginklas būtų panaudotas. Nors antrojo karo metu, ypač ant nuo- monių, kurios lemiamos reikšmės jam neskiria, manoma, kad pagrindinį vaidmenį ir toliau visvien turės žemės kariuomenė, Tikresnį vaizdą susidarysime pana- rinėje šį ginklą arčiau, bent iš tų duomenų, kurie paskelbti viešumai.

Hiroshimos Aukos

Numesta ant Japonų miesto Hiroshima pirmoji bomba davė šiuos rezultatus: 78,150 užmuštų, 13,983 din- gusių be žinios, 9,428 sun- kiai sužeisti, 27,957 lengvai sužeisti; iš 90,000 namų 60,000 sugriauta.

Sprogimas sukėlė, apytik- riai vertinant, šimto tuk- stančių laipsnių karštį, kuris artimiausioj aplinkumoj per vieną akimirka sudegino ir išgarino gyvus sutvėrimus, ir negyvus daiktus, net be- toninius namus, 2,5 klm. at-

stume karštis buvo dar toks didelis, kad nudegino žmo- nės odą ir padegė miškus. Žmonės rasti suanglęję tose padėtyse, kuriose juos spro- gimas ištiko. Tukstanciai dingusių be žinios bus sude- gę i dulkes ar išgaravę ne- palikdami jokių savo pėd- sakų.

Žmonės ištiko eilę keistų reiškinių, kurių negalima ir įsiaiškinti. Kai kuriems ant kuno liko nebeištrinami į- vairūs ženklai: ant veido, pirštų antspaudai, kaip bu- vo užsidengęs ranka veidą, kitam ant kuno liko ketin- sų žymės, vienai japonai at- sispaudė ant kuno jos suke- nelės gėles ir pan. Didžiausio karščio vietoje ant že- mės atsispaudė žmonių še- šėliai; patys žmonės pavirto i dulkes, palikdami tik žen- klą toj vietoj, kur juos mir- tis ištiko. Dar ir šiandien gatvių asfalte ar ant sienų matosi žmonių pavydai: gatvė važiuojančios su vežimėliu, ant laiptų sėdin- tis dažytojas, mažą mergai- tę einanti į mokyklą ir tt.

Daugelis žmonių dar su- sirgo vėliu, dėl kilusio sprogimo aplinkumoj radio aktyvumo. Miestas po spro- gimo ilgesnį laiką buvo kaip apmirus. Tokie buvo pirmosios bombos padariniai. Ga- lima įsivaizduoti veikimą šiandieninės bombos, prieš- kurią Hiroshimos bomba esanti tik silpnas atspindis.

Apsaugos priemonių nėra

Apsigynimas prieš kokį nors ginklą visuomet yra dvejopas: pasyvus ir akty- vus. Pasyvus tai yra pasi- slėpimas, užsida ngimas, kaip pav. apkasas, slėptuvė, duokaukė. Aktyvus, kada- turima priešginklas, kaip

pav. prieš šarvuocius — prieš tankinius pabuklai, prieš lėktuvus — priešlėktuvine artilerija, lėktuvai naikin- tojai ir pan. Pirmosios nu- mestos atominės bombos buvo nuvežtos iki taikinių lėktuvais, tad atrodo tikų ta- pati priešlėktuvinė apsauga kaip ir prieš paprastus oro puolimus. Tačiau ne visai taip — atominei bombai yeži pastatyti specialūs lėk- tuvai, kurie skrenda labai aukštai: 10-15 kilometrų aukštį; skrenda ne šimtai, ne tukstanciai, bet vienas lėktuvas, kuris tokiame auk- styje labai sunku pastebėti ir pagauti. Priešlėktuvinė artilerija taip aukštai negali pasiekti, be to tokiame at- stume šaudyti į vieną lėktu- vą būtų tuščias darbas. Ga- lima būtų toki lėktuvą pa- kauti tik radaru (specialus sekimo aparatas) ir nu- kreipti į jį savo naikintu- vus. Bet tai ne taip papras- tas darbas. Visų pirma turi būti pastatyti specialūs stra- tosfėriniai naikintuvai, tai yra dideliame aukščiui, kur oras labai skystas ir visai mažas spaudimas. Lakunai turi būti su specialiais apda- riais ir su deguonio aparatais kvėpavimui; jie turi būti il- gai ir sudėtingai tokiame skraidymui mokomi. Jie pa- tys savomis akimis, aišku, atskiro lėktuvo tokiame aukštį negali nei pamatyti, nei surasti, ypač dar naktį; juos turi visa laiką iki taiki- nio vesti radaro pagalba, iš- įrengtų žemėje specialių stočių. Praktiškai tai labai sunku įvykdyti ir laikoma tokios rūšies apsigynimas, bent tuo tarpu, lygus nuliui. Skaitoma, kad visų išsiųstų su atominėm bombom lėktu- vų 95 nuos, uždevinį atliks ir laimingai grįš atgal.

Be lėktuvų, atominėms bomboms svaidyti yra dar raketa, kuri dabar taip to- bulinama ir bandoma. Pra- eitame kare vokiečių V-1 ir V-2 iš Vokietijos siekė iki Anglijos, o busimame kare tikrai iš Amerikos nuleks iki Sovietų Sąjungos. Ame- rikiečiai dabar kaip tik da- ro bandymus su patobulin- tom raketom iki 5600 kilo- metrų. Prieš raketą nėra jo- kio ginklo; nei ją lėktuvas pagaus, nei koks ginklas pa- šaus; ji lekia net kelių šim- tų (200-400) kilometrų auk- štį. Nuo raketinio apšaudy- mo galima gintis, tik apsau- dant taip pat raketomis prieš raketų paleidimo sto- vyklas, kaip kad artilerija apšauda priešingos pusės artilerijos poziciją.

Pasyvi apsauga slėptuvė- se, kaip nuo bombanešių puolimo, visai neįmanoma. Paprasti rusiai ar priešlėk- tuvinės praeitio karo slėp- tuvės, nuo atominės bombos neapsaugos. Reiktų statyti specialūs dideli, labai gi- lys — keli šimtai metrų po žemėmis — įrengimai, su specialiu vėdinimu, šviesa, maisto atsargomis ir tt. Mi- lionams miesto žmonių to- kių įrengimų neįstengs jo- kia valstybė pastatyti. Tokie požeminiai įrengimai gali būti pastatyti tik karo vado- vybei, raketinių bombų pa- leidimo stotims, atominių bombų gaminimo įmonėms, sandėliams ir panašioms la- bai svarbioms karo įstai- goms.

Civilinių gyventojų ap- saugai prieš atominį ginklą jokių priemonių nėra. Jei ir įsivaizduotume, kad butų pastatytos tokios didelės slėptuvės, tai visvien jos mažai ką gelbėtų. Nuo ato- minių bombų puolimo ne- įmanomas joks perspėji- mas; jeigu jos bus mėtomos raketomis, tai nėra priemo- nių nustatyti kada raketa bus išauta, nei laiko pasi- slėpti, kada ji jau bus pa- gauta belekiant; jeigu bom- (Nukelta į 5 pusl.)

THIS IS A DROP OF WATER

THIS IS A LUMP OF COAL

THIS IS A DROP OF OIL

GAMINTI ELEKTRAI

GALITE PRADĖTI SU VIENU AR KITU

Naujoji Anglija yra laiminga. Čia ir vandens pajėga ir kuru varo- mos garo mašinos bendrai garantuoja elektros tiekimą.

Vandens pajėga gamina elektrą Naujosios Anglijos kalvose jau 63 metus. Šiandien savo ukisko išsiplėtojimo aukštumoje vandens pa- jėga gamina ketvirtą dalį mūsų naudojamos elektros. Likusią dalį gamina garu varomos mašinos.

Garų ir vandens jėga gaminant elektrą suderintu būdu Naujoji Anglija visada turėjo pakankamai elektros pargi tais laikotarpiais, kada kitos mūsų šalies sritys, kurios svarbiausiai priklauso tikrai nuo vandens pajėgos, turėjo pakelti skaudžius elektros trukumus.

electric light and power companies
OF NEW ENGLAND

This Advertisement Sponsored by BOSTON EDISON COMPANY

Rusai Antarktikoje

Antarktika yra labai toli. Mažumė apie pietinį žemės asigalį. Kaip gi ten galėjo patekti rusai?

Taigi, pateko ir "pagal planą" turėjo ten šiais metais pagauti 2,500 banginių (vielioribų) ir išspausti iš jų jūros gyvulių 20,000 tonų aliejaus. Rusai į Antarktikos šaltas juras išplaukė praėjusių metų spalio mėnesio 10 d. su 13 laivų. Svarbiausias rusų laivas yra vienas iš vokiečių atimtas žuvininkystės laivas, perkrikštytas "Slava", su prietaisais banginių aliejui ištiptyti iš pagautų gyvulių. Kartu su tais laivais plaukia rusų mokslininkų grupė (laive "Slava"), kuri ketino patyrinėti pietinio žemės asigalio juras ir palyginti tose jūrose užtikamas žuvis ir gyvius su Arktikos, arba tolimosios šiaurės jūrų gyviais.

Rusai Antarktikoje pasirodė pirmą kartą 1946-7 metų sezono. Pagal įvairių valstybių susitarimą, žuvasimas tolimųjų pietų jūrose yra galimas tik su tu valstybių pritarimu. Tuo po karo rusai atsiuntė į Washingtoną savo delegatą, kuris ir pakalbino Ameriką, kad rusams būtų atidarytos Antarktikos jūrų "dury". Tada Washingtonas visus rusų prašymus, pageidavimus ir dargi užgaidas pildė, kaip įsakytas. Todėl ir į Antarktiką rusai buvo įleisti be jokių kliūčių.

Pauzavę metus Antarktikoje rusai pradėjo garsinti, kad jie buvę pirmieji Antarktikos tyrinėtojai ir todėl Antarktikoje sakosi turį daugiau teisių, kaip amerikiečiai, norvegai ir dargi anglai! Išeina, kad įleisti tam tikra gyvulėlių į bažnyčią, jis užpils ir ant altoriaus...

Rusų žuvasimas Antarktikos jūrose yra įdomus vienu atveju. Per karą Amerikos valdžia buvo paskolinusi rusams vieną savo salą, Akutan, 40 mylių nuo Dutch Harbor, Alaskos vandenynė. Tenai rusams buvo leista laikyti povandeninių laivų bazę ir kuro atsargos. 1945 metais rusai grąžino Akutan salą amerikiečiams. Kada amerikiečiai apžiūrėjo Akutan salą, po rusų ten šeiminkavę, jie pastebėjo, kad rusai ta salą apvogę "iki dugno". Prieš karą Akutan saloje buvo Pacific-American Whaling kompanijos žuvasimo bazė ir ten buvo įtaisytos istisos dirbtuvės banginių aliejui tirpdyti. Rusai tos kompanijos įrengimus "išrengė" ir išsivežė namo. Kompanija sako, kad rusai pavogę už 75 tūkstančių dolerių visokių modernių prietaisų banginių aliejui tirpdyti ir visokių kitokių banginių pramonėje svarbių įrengi-

my. Amerikiečiai juokiasi, kad rusai patys pasiėmė tas dirbtuves, kaip "nuomą-paskolą" ir tik užmiršo savininkams pasakyti, kad jie jų turtą nukniaukė. Toki, mat, jau Stalino mada... Pavogti prietaisai dabar rusų yra naudojami Antarktikoje.

Dėl rusų garsinamo Antarktikos tyrinėjimo, tai tu tolimųjų sričių žinovai sako, kad kadaise tikrai vienas Baltijos vokiečių, Rusijos caro tarnyboje, tas tolimas sritis tyrinėjo. Rusai skelbia, kad tas tyrinėtojas buvęs Fadijevicius Belingauzen, o tikrenybėje to tyrinėtojo pavardė buvo Gottlieb von Belinghausen. Bet bolševikai ir Baltijos baronai iš savo "kreditą", jei jiems tas atrodė naudingas...

Neseniai rusų spauda pradėjo skelbti, kad Antarktika esanti labai svarbi sritis ir sako, kad rusai ten nesitenkins tik banginių gaudyvu, bet ieškos anglių ir galbūt aliejaus. Vadinasi šis ekspediciją "tyrinėti" žemės gelmių turtus Antarktikos platybėse.

Bet dėl Antarktikos jau eina varžytynės ir dargi šios tokios peštynės. Ten, rodos, tik betrukta rusų, kad tos peštynės virstų atvromis rietenomis!

Rusų buvimas Antarktikoje yra Washingtono "dovana". Jei Amerika nebūt davusi sutikimo, rusai būtų pasitenkinę šiaurės vandenyno platybėmis banginiams gaudyti. Gal rusų žuklavimo laivai ne kažin kiek ir nuostolių pridaro, bet jų buvimas gincytinose jūrose, kur Argentina, Čili, Norvegija, J. A. Valstybės, Anglija, Prancūzija ir Australija su Naująja Zelandija nepasidalija dar neįsistomis žemėmis, vargu prisidės prie sandaros įgyvendinimo tose šaltose srityse. H. P.

FORDAS SUMAZINO KARŲ KAINAS

Fordo kompanija praneša, kad ji atpigina savo karus. Kainos numušamos nuo 12 dolerių iki 120 dolerių karui... Ford karai kainuos nuo 12 iki 30 dolerių pigiau; Mercury modelis atpigins nuo 80 iki 120 dolerių, o Lincoln karai atpigins 100 dolerių. Trokų kainos irgi numušamos nuo 10 iki 40 dolerių.

KAIP TAPTI PILIEČIU?
Dar turime knygelių, "Kaip Tapti Suvienytų Valstijų Piliečiu?", kur yra aiškiai išguldyti pilietybės įstatymai su reikalingais klaušimais ir atsakymais. Kaina 25 centai. Kreiptis į "KELEIVIS" 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Skaitykite šias Knygas!

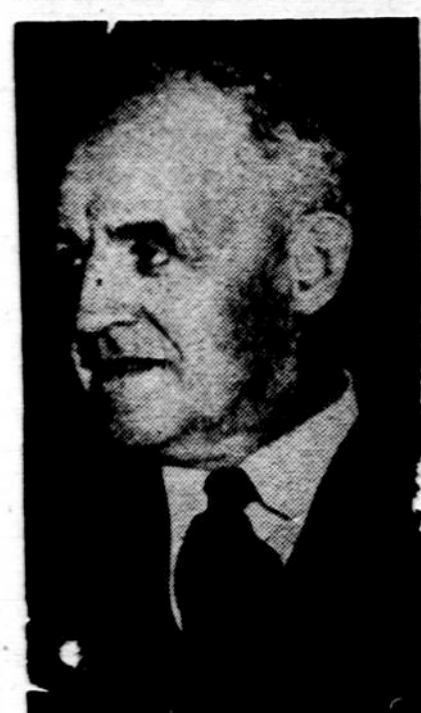
Mūsų broliai tremtyje yra išleidę daug vertingų knygų, kurias reikia skaityti. Ne visas mes turime, bet savo skaitytojams šiuo tarpu rekomenduojame sekamas:

Demokratinio Socializmo Pradai	50c.
Tavo Kelias į Socializmą	25c.
Dėl Laisvos Lietuvos	25c.
Nulis ir Begalybė (apysaka)	\$1.00
Ateities keli (žurnalas)	10c.
Jaunasis Socialdemokratas	10c.

Norintieji įsigyti šias knygas, kreipkitės asmeniškai į mūsų ofisą ar rašykite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NAUJAS SENATORIUS

North Carolinos universiteto prezidentas, Dr. Frank P. Graham, iš Chapel Hill, yra naujas Amerikos senato narys. Jį paskyrė gubernatorius W. Kerr Scott į vietą mirusiojo senatoriaus J. Melville Broughtono. Dr. Graham yra šalininkas civilinių teisių įstatymo ir sustiprins pažangiųjų grupę.

APIE AKUSERES

Metropolitan Life Insurance Company praneša, kad proporciškai Amerikos kudiškių, kuriuos akušerės priima, ir ši pasauli vis mažėja. Kompanija praneša, kad prieš pirmutinį pasaulio karą akušerės priėmė apie 40 naušimčių, visų gimdymų Jung. Valstybėse. 1935 m. jos priėmė tik 10 nauš. visų gimdymų. Nuo to laiko skaičius vis mažėja ir nušimtis puolė ligi 5 nauš. 1947 m.

Yra įvairių priežasčių dėl akušerių skaičiaus sumažėjimo. Šiandien valstijų įstatymai reikalauja mokslo ir praktikos patyrimo iš aku-

šerių ir tų įstatymų pasekmė yra sumažėjęs skaičius akušerių, kurioms leistina praktikuoti. Gydytojai turi didesnę patyrimą prie gimdymų. Ligoninės įvedė geresnę tvarką ir patarnavimą. 1947 m. daugiau kaip 3 milijonai kudiškių Jung. Valstybėse gimė ligoninėse, 5 iš 6 gimdymų. Šie faktai yra pasekmė geresnio ekonominio gyvenimo Amerikoje.

Kitas faktorius, kuris prisideda prie akušerių skaičiaus mažėjimo, yra tas, kad praityje daugelis sveikų gimusių moterų kvietė akušerę prie gimdymo. Naujų kartą gimdo ligoninėse. Todėl akušerės vaidina svarbią rolę šimtmečio pradžioje didžioje miestuose, kur ateiviai buvo susikongcentravę. Pav. prieš 40 m. New Yorke akušerės priėmė daugiau kaip 50,000 gimdymų per metus arba 44 naušimčius visų gimdymų. Nuo to laiko, jų populiarumas taip greitai krito kad 1947 m. akušerės priėmė mažiau negu vieną dešimtadalį naušimčių užregistruotų gimdymų New Yorke.

Akušerės jau nyksta netik iš didelių miestų, bet ir iš kaimų. Daugiausia šiaurės ir rytų valstijų. Bet nors jų skaičius sumažėjo nuo 65,000 prieš 25 metus ligi 21,000 1947 metuose jos dar tiek tiek praktikuoja. Jų darbas yra daugiau koncentruotas kaimuose pietuose tarp negrų ir pietvakaruose.

Aišku, sako Metropolitan Life Insurance Co., kad net ir dabar daugelis Amerikos gimdančių moterų neturi tinkamos medikales priežiūros prie gimdymo. Bet manoma, kad situacija pasitaisyti reikalauja mokslo ir bus pastatyta ypač kaimuo-

se. Bet šiuomi laiku kur tik ji yra reikalinga akušerė gali atlikti gerą darbą kur nėra ligoninių ir bendrai medikales priežiūros.

Apdraudus Kompaniją pabrėžia, kad "pilna medikale priežiūra laike nešummo, gimdant ir vėliau, visoms Amerikos moterims yra visų siekimas".

Common Council

JUOKAI

Bausmė

Vienas jaunas vyrukas prieš jungtuves nuėjo išpažintis. Grįždamas atsiminė, kad kunigas nepaskyrė jam jokios "pakutos" už nuodėmes.

—Tamstai "pakuta" nereikalinga, jeigu ryžaisi apsisievi. Atpakutavosi, kaip žmoną turėsi.

Kalbų Žinovas

Geras kalbų žinovas yra tas, kuris gali žodžiais išreikšti ir nupiešti gražios panelės "figūrą" be vartojimo rankų ir jų mosavimo.

Taupymas Šviesos

Taupymas dienos šviesos, tai yra senas išradimas. Panašiai, kad paimtum ir nupiautum šmotą paklodės bombos, nuo vieno galo ir pridurtum jį prie kito galo, kad padarius paklodę ilgesnę.

B. Blinstrub

Didysis

SAPNININKAS

Su Salemono Galva Gražiais mėlynais viršeliais, parankaus formato, daugiau kaip 300 puslapių, kuriuose surašyta apie 1,500 visokių sapnų. Kaina \$2, bet "Keleivio" skaitytojams tik \$1.00.

Gaunamas "Keleivio" knyginė. "KELEIVIS" 636 Broadway, S. Boston, Mass.

AR ATOMINIS GINKLAS BUS LEMIANTIS?

(Atkelta iš 4 pusl.)

bas mėtys lėktuvai, tai priešas visuomet gali paleisti kelis lėktuvus nuolatos skraidyti virš mūsų teritorijos ir visą laiką šalį laikyti aliamu stovy, nes nežinia kuris lėktuvas bombą turi, kuris ne. Tuo būdu, ir pirmu ir antru atveju, visą laiką reikėtų sėdėti slėptuvėse, kas, žinoma, neįmanoma, nes nieko nedirbant negalima žmonės gyventi. Taigi nei apsigynimo, nei apsaugos priemonių prieš atominį ginklą šiandien dar nėra.

Naujosios bombos veiksmingumas

Atominės energijos specialistai ir atominio ginklo žinovai mums tvirtina, kad šių dienų naujosios atominės bombos galia yra daug kartų didesnė, negu pirmųjų buvo, o manancius, kad atominė bomba nėra jau tokia baisi, išpėja nebūti lengvabudžiais, sako, tas ginklas labai baidus ir pavojingas. Tad galima sau įsivaizdinti, kokie naujosios bombos būtų sugriovimai palyginus su Hirošimos bomba. Prileisim, kad naujoji bomba krito ant didmiesčio su milionu gyventojų. Jeigu Hirošimos bomba užmušė apie trečdali žmonių ir sugriovė du trečdali namų, tai nuo naujosios bombos tikrai žūtų apie 80 naušimčių žmonių ir griuvėsiais virstų virš 90 naušimčių namų. Tai reiškia, kad per kelias sekundes milijoninis miestas žuvo, liko tik griuvėsiai ir apdegę lavonai. Geležinkelis, paštas, visos įstaigos, fabrikai, sandėliai, parduotuvės — viskas nustojo veikti. Miestas vis tik buvo susisiekimo ir valdymo centras, gamybos ir tiekimo vieta, tai yra tam tikros srities gyvybės mazgas. Jeigu tokį miestą įsivaizduotume pav. Kijevą, tai visos Ukrainos valdymas, susisiekimas ir aprūpinimas labai sutriktų. Atominės bombos padariniai jau nebūtų panašūs, sakysim, kad ir į 1000 lėktuvų antpuolio padarinius. Po lėktuvų antpuolio, kad ir labai sunkaus, vis tik žmonės išlenda iš slėptuvių, veikia priešgaisrinė ir sanitarinė tarnybos, skubiai pašalina miškus, užgriuvimus, sutaisoma apardyti geležinkelio bėgiai, užpilamos bombų duobės, vykdomi atkainimo darbai ir aplamai miestas vėl gyvena; ateina ir išsineis traukiniai, rieda tramvajai, automobiliai, veikia įstaigos ir tt. Nuostolių ir aukų tiek buvo, bet miesto gyvenimas nesustėjo. O po atominės bombos miestas bus miręs, jis bus išjungtas iš valstybės organizacijos, ten bus tuščia vieta. Ją reikės apieiti, susisiekti per kitus miestus, kitais keliais. Bet jeigu ne vienas,

bet 10 tokių miestų sunaikinta, arba net visi svarbesni sunaikinti, tuomet visai tikra, valstybė, kaip organizacija, nustos gyvavusi. Pavojui grėsiant, evakuoti miestus neįmanoma: nei įstaigos, nei milijonai žmonių, nei medžiagos ar maistas negali būti miškuose be pastogės. Tai reikėtų išanksto miškuose įrengti nors pa-prasčiausius barakus, naują susisiekimą, ryšį, nutiesti naujus kelius, geležinkelius ir po žemę sukūsti visus fabrikus. Reikia dar pridurti, kad valstybės organizaciją suardys kilusi žmonių panika bomboms dar nenukritus; kai tik pas jus pavojų, žmonės bėgs iš miestų metę viską ir jokiomis priemonėmis jų sulaukyti nebus galima.

Iš to išvada — atominis ginklas lemiantis, baidys jo padariniai, daug aukų. Jei jo turi abi kariaujančios pusės, sunku pasakyti kuo karas baigtusi, greičiausia tas laimėtų, kuris sugebėtų pirmas daugiau bombų nuleisti ant priešo žemės. Jei gi atominę bombą turi viena pusė, ji turi absoliučią persvarą prieš neturintį. Niekad bolševikai nenorės pradėti karo prieš Ameriką, kol jie neturi atominės bombos. Sovietijos valdymo sistema iš viso tokiam karui labai jautri. Tėn tikrai revolverio dėka laikosi visa santvarka. O panikos ir sumišimų metu toji kontrolė nutrūkta; kartą pasijutę žmonės laisvi, geruoju atgal nebeįgrįžta. Gintis, palaikyti karą jie neturi jokio intereso; priešingai — jie visomis priemonėmis priešui padėtų ir laukytų kuo greičiau ateinant užkariautojų, nes jiems tatau reikėtų išsilaivinimą iš vergijos. Taigi įsivaizduojant priešą Sovietų Sąjungą ir dabar, kol ji atominio ginklo neturi, Amerikos atominiai ginklai būtų lemianti ir karas būtų labai trumpas.

Kiek atominio bombų jau pagaminta, iš kur ir kaip jos bus į priešą paleistos, yra karo paslaptis. Tačiau nepaslapstis, kad atominis ginklas laikomas pirmieji reikšmės, jam skiriama daugiausia dėmesio ir išlaidų. Tobulinamos raketos, statoma tolimo ir aukšto skraidymo specialia aviacija ir rengiamos bazės, tai yra vietos, iš kur bus vykdomi atominiai puolimai. Kai bus visai pasiruošta ir Sovietų Sąjunga prisirta, ji daug nuolaidų padarys ir be karo. Atominis ginklas taip galingas, kad ir sandėliuose budamas jis gali priešą paveikti.

Juragis

Pakalbinkime draugus ir kaimynus užsakyti "Keleivį". Metams \$3.00.

Dėl santaikos

prie bendro telefono

DABOK LAIKĄ, tai yra talentas, kurį kaimynai įvertina. Šis jaunas Bill žino, kad jis pataiko "į tašką", kai patiekia lauką tarp pašnekesių kaimynam. Kaimynai pasidailijimą įvertina.

SALDI MUZIKA ausimis yra švelnus telefono tekstelėjimas, jei padedate trubele iš lengvo. Rasti pritarimo, jei netrukdyti kitių pasikalbėjimų. Pirmą paklausk, paskui suk!

GERA SANTAİKA galima party line telefonuose. Užtenka atsivėlgti į kitus... greit atsiiept ar užleisti kaimynui reikale... Taip išlaikysit bendrą linę "suderintą" su visų reikalais.

PASTABA bendros linės vartotojams

Bendrai imant, party line gali patenkinti vartotojus.

Bet dabar daug žmonių, kurie normaliose sąlygose turėtų atskirą telefoną, naudojami bendru, nes tai vienintelis būdas suteikti telefoną tūkstančiam naujų vartotojų. Mes dedame visas pastangas parūpinti individualius telefonus norintiems — ar bent laimes su mažiau dalyvių — tuo patenkintam visus prašančius.

Belaukiant, prašom atsiminti, kad bendras telefonas yra toks, kokį jį padarė. Mes stengsimės patarnauti jums skubiai ir gerai. Bet ilgai bendro telefono gerumas priklauso ir nuo to, kaip juo naudojate.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

Bucusio Lietuvos Prezidento DR. KAZIO GRINIAUS

Atsiminimai ir Mintys

Tai yra stora, didelė 300 puslapių smulkaus rašto knyga apie lietuvių tautinį atgimimą, apie senesnius lietuvių veikėjus, partijas, programas ir lietuvių tautos kovas už laisvę.

Knyga labai įdomi, paduoda daug žinių iš mūsų nesenos istorijos, o daktaras K. Grinius iš savo atsiminimų papasakoja daug linksmų ir įdomių nuotykių. Skaitydami tą knygą prisiminsime mūsų jaunąsias dienas Lietuvai. Knygos kaina \$2. Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

